

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

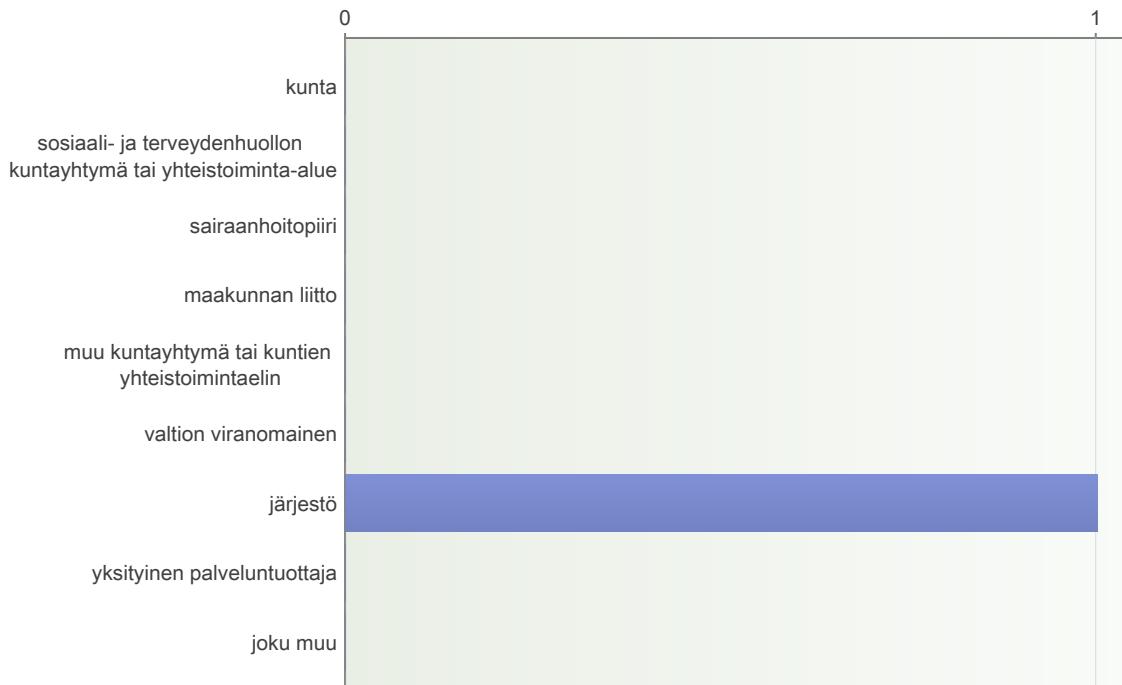
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry	Riitta Työläjäarvi	Riitta Työläjäarvi, riitta.tyolajarvi@sttk.fi; 0408272988		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

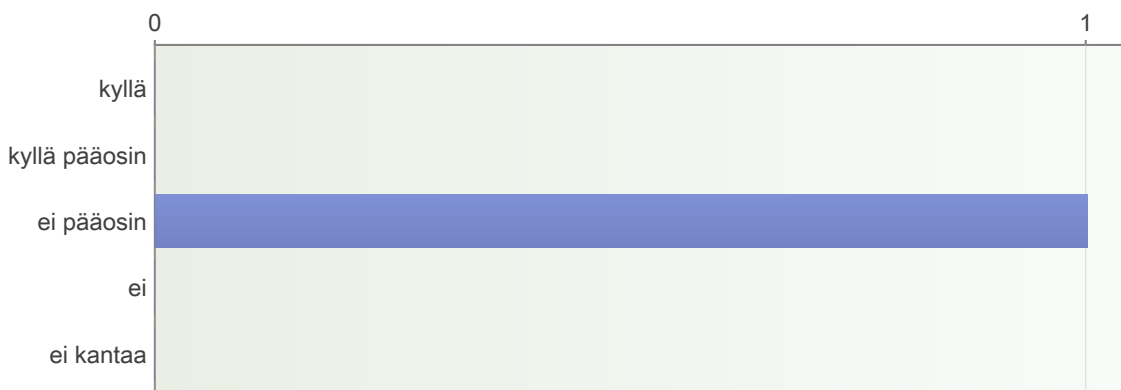
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotetulla mallilla todennäköisesti sekä alueelliset että väestöryhmien väliset hyvinvointierot tulevat kasvamaan. Sisällöltään supistuvien peruspalvelujen asiakasmaksut tulevat nousemaan, samoin kasvavat omalla rahalla tai vakuutuksella kustannettavat lisäpalvelut. Yhdenvertaisuus voi vaarantua jopa perustuslain tarkoittamalla tavalla. Alkuperäisenä tavoitteena ollut integraation lisääminen ei toteudu ja samalla tavoiteltu kustannushillintä jää toteutumatta.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

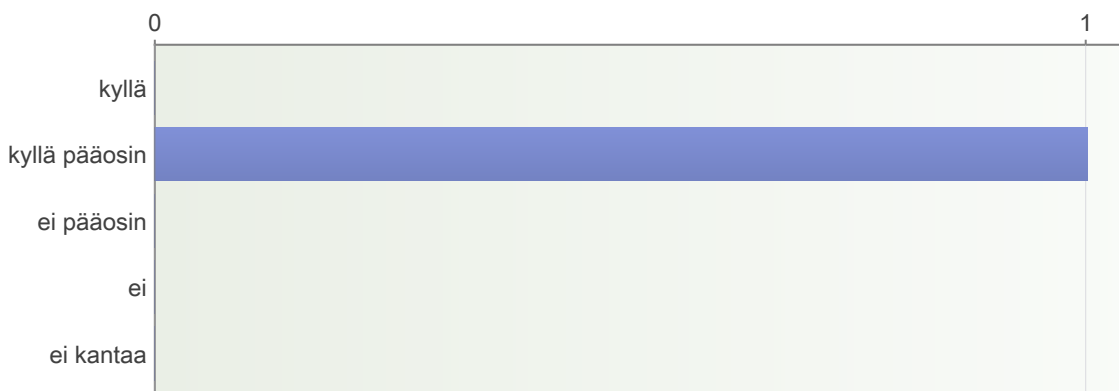
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sinänsä valinnanvapauden lisääminen on kannatettavaa, mutta ehdotettu malli riskeeraa erityisesti eniten palveluja tarvitsevien sekä moniongelmaisten ja toimintakykyrajoitteisten asiakkaiden laadukkaiden ja tarkoituksenmukaisten palvelujen saamisen. Joiltain osin yhteiskunnan tukema valinnanvapaus käytännössä jopa supistuisi nykyisestä. Palvelujen laatutietojen puute tekee valintatilanteesta mielikuviin eikä faktoihin pohjautuvan, ja harvinaisempien sekä vaativien palvelujen erityisosaamisen laatu ja saatavuus voivat heiketä nykyisestä.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

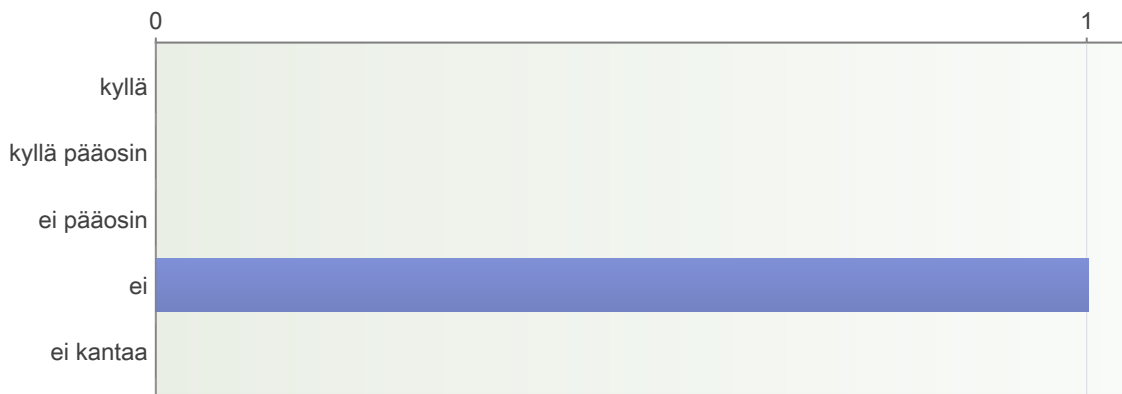
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mahdollisuudet sinänsä lienevät jokseenkin riittävät, mutta kaikki eivät niitä pysty käytännössä hyödyntämään. Käytettävissä olevien matkakorvauksien rajallisuus vaikeuttaa haja-asutusalueiden asiakkaiden asemaa. Eri palvelukokonaisuuksien työnjako ja rajapinnat ovat tässä luonnoksessa edelleenkin monelta osin epäselvät. Asiakkaiden oma vastuu lisääntyy, mikä osalle heistä saattaa olla liian vaativa tilanne. Hallinnollinen ja ohjaava työ lisääntyvät, todennäköisesti myös erilaiset valitukset ja kantelut. Nämä vähentävät itse palvelutuotantoon käytettäviä resursseja.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

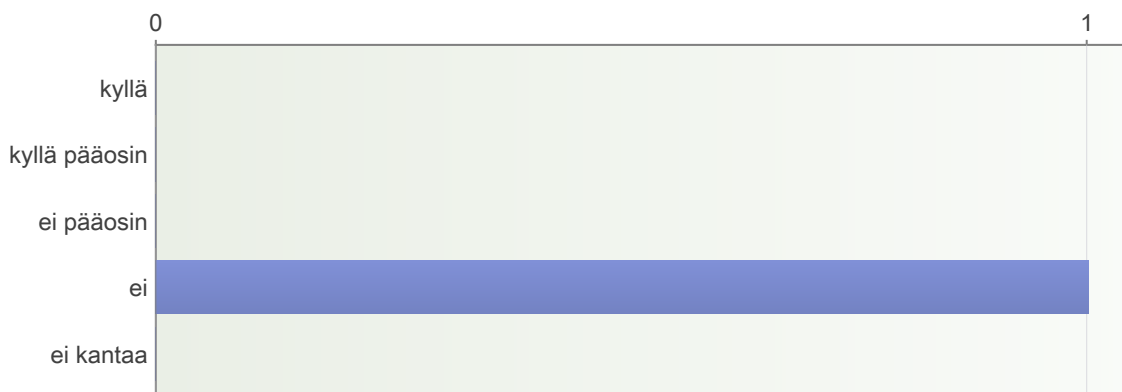
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotetussa monituottajamallissa ja moninkertaisissa valintatilanteissa varsinkin moniongelmaisten asiakkaiden vaikeudet korostuvat. Integraation epäonnistuminen vaarantaa sekä kustannussäästöt että palvelujen asiakaslähtöisyyden ja yhteensovittamisen. Yli- tai alihoidon riskit eri tilanteissa ovat ilmeiset.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

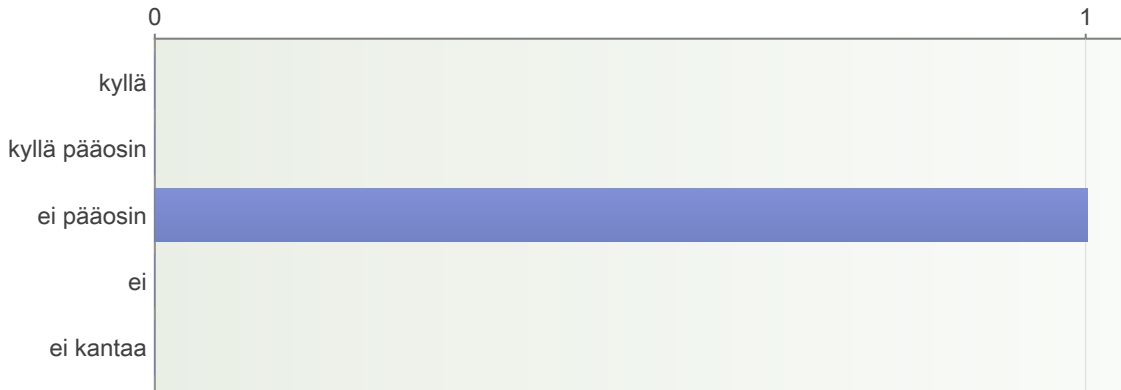
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelutuotanto pirstaloituu nykyisestä. Tiedon integraatio on vaikea toteuttaa ehdotetussa mallissa loukkaamatta yksityisyyden suojaa ja tietosuojaoikeuksia (vrt EU:n asetus).

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

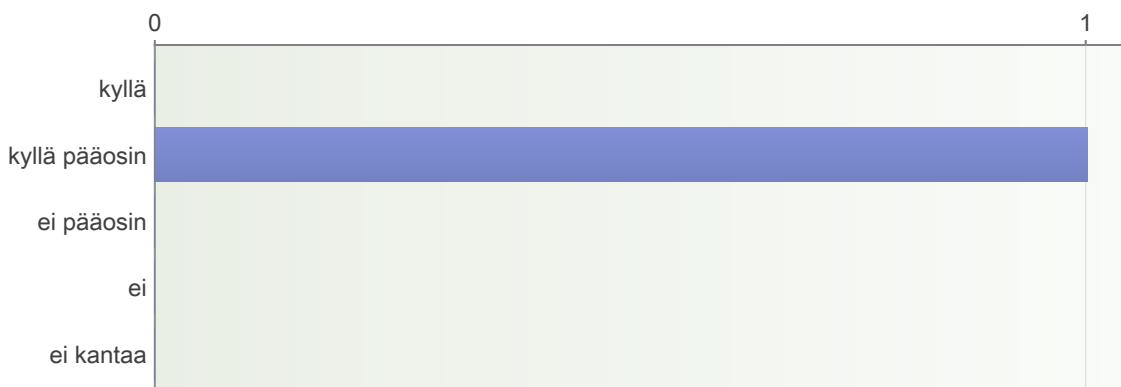
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien vastuut ovat valtavat ja moninaiset, toimijat uusia. Riittävä resurssointi ja osaaminen kaikkiin vastuisiin voi olla haasteellista. Toisaalta valtionvarainministeriön menoleikkuri tulee rajoittamaan rahoitusta tavalla, joka ei ole tarvelähtöistä. Ehdotetussa mallissa myös rajoitetaan maakunnan päätösvaltaa palvelutuotannon osalta tavalla, joka vaikeuttaa suunnitelmallisuutta ja esim investointien mitoittamista asukkaiden palvelutarvetta vastaavasti.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

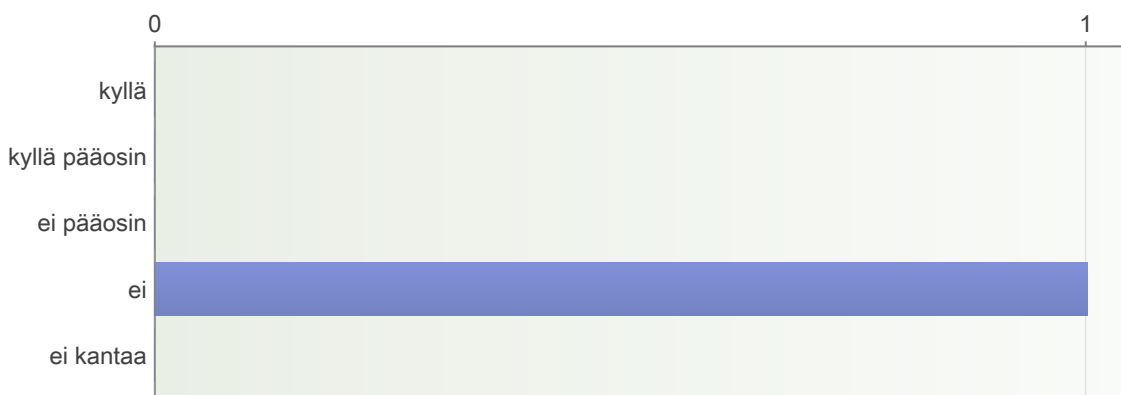
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Luonnos antaa mahdollisuuksia uudistaa toimintatapoja ja palveluja, mutta ei välttämättä sinänsä muutosta edistä. Esim professioreviirit tai aluepoliittiset päämäärät näyttävät jo näin valmisteluvaiheessa hidastavan tai jopa torpedoivan suunnitteilla olevia uudistuksia ja muutoksia.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tavoiteltu ennaltaehkäisy, kotipalvelujen ja perustason palvelujen vahvistuminen jäänee haaveeksi. Erityistason palvelut ja kustannukset todennäköisesti lisääntyvät. Rahoitus- ja hallintolähtöinen menoleikkuri saattaa olla perustuslain 19 § vastainen.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Erilaisille asiakasryhmille ei voida taata tarpeenmukaisia palveluja kaikissa olosuhteissa, eli siltä osin yhdenvertaisuus ei toteutune. Konkurssitilanteet ovat tulevaisuudessa mahdollisia, niiden varalle tarvitaan tarkempaa säätelyä. Maakunnalle olisi hyvin haastavaa pystyä tarjoamaan palvelut nopealla aikataululla toisen palveluntarjoajan lopettaessa. Mahdollisissa kriisi- ja katastrofitilanteissa palveluja ei myöskään pystyttäisi ehdotetulla mallilla turvaamaan. Ns. "kermankuorinta"-efektiä ei myöskään pystyttäisi torjumaan. Maakunnalla pitäisi esimerkiksi olla mahdollisuus vaikuttaa muiden palvelun tuottajien sijoittumiseen alueella, samoin suoran valinnan palvelun tuottajalle tulee säätää velvoite olla valikoimatta asiakkaitaan. Maakunnilla tulee olla laajempi vapaus päättää tarkoituksenmukaisesta palvelutuotannosta alueellaan.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laaja palveluvalikko on haastava pienempiä toimijoita ajatellen, mutta toisaalta perustason palvelujen olennainen supistaminen nykyisestä vaarantaa laadun ja saatavuuden sekä lisää kustannuksia. Hoidon porrastus heikentyisi nykyisestä.
"Yleislääketieteen alaan kuuluva" ei ole täsmällinen määritelmä, eikä perusteluilla voida säätää itse pykälää laajemmista velvoitteista. Sote-keskuksesta pitäisi saada vähintäänkin ainakin perustason fysioterapiaa suoravastaanottoineen, hoitotarvikejakelua sekä psykologin ja ravitsemusneuvonnan palveluja. Pitkäaikaissairaiden laadukas palvelu edellyttää niihin hyvin perehtyneiden ammattilaistiemien tai työparien palveluja. Sote-keskuksilla tulisi olla tarjottavana myös ilta-aikoja ja uudenlaisia palveluinnovaatioita tulisi ottaa käyttöön rohkeasti. Palveluinnovaatioiden tarjoaminen suurien toimijoiden omissa sovelluksissa tai palvelualueilla ei innosta asiakkaita käyttämään valinnanvapauttaan. Joistakin erikoistason palveluista säätäminen velvoittavasti lakitasolla sote-keskusten tarjontaan ei helpota pk-toimijoiden mukaan saamista. Maakuntien pitäisi voida itse suunnitella erikoistason palvelujen tarjoaminen.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Myös suunhoidon yksiköissä tulee toimia moniammatillisesti ja toteuttaa tarkoituksenmukaista työnjakoa ammattilaisten kesken. Toimivan rahoitusmallin löytäminen suunhoidon palveluihin on vielä haasteellisempaa kuin yleisissä sote-keskuksissa.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

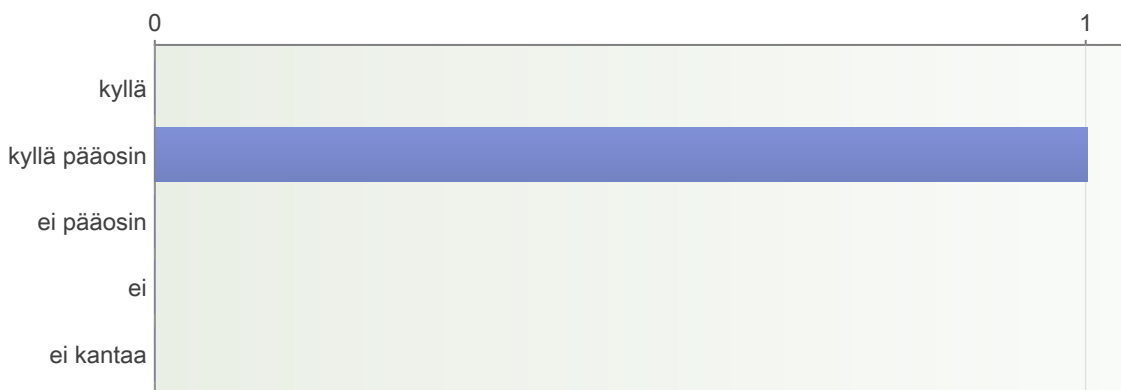
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Tarvitaan yksityiskohtaisempaa linjausta sisältäen moniammatillisen tiimityön ja työnjaon. Muutoin uhkana on kaaos vastuutahojen pallotellessa asiakkaita toimijalta toiselle. Heikoimmin puoliaan pitävät asiakkaat jäisivät väliinpuotoajiksi. Uhkana olisi myös kantelujen ja valituksien suma toimintalinjoja ja vastuunjakoa hahmotettaessa.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

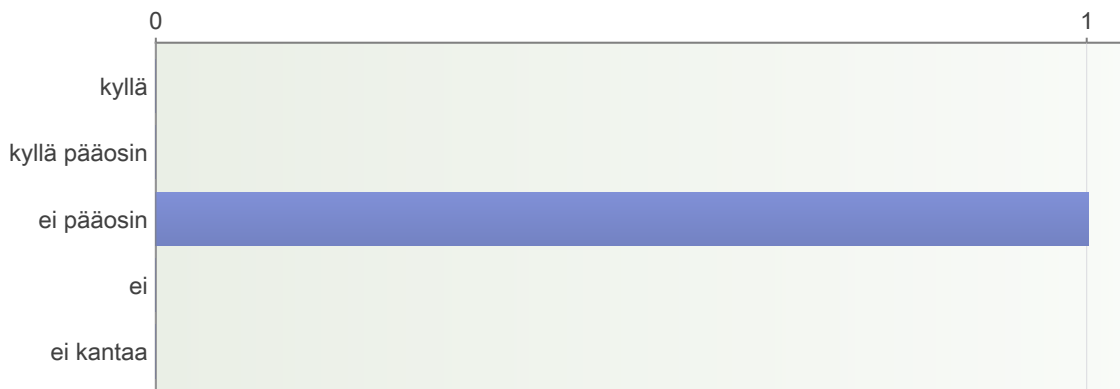
28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Saattaa olla haastavaa löytää riittävästi suunhoidon palveluntuottajia. Kustannustehokkuuden toteuttamiseksi on olennaista hyödyntää suuhygienistien ja hammashoitajien koko osaaminen.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

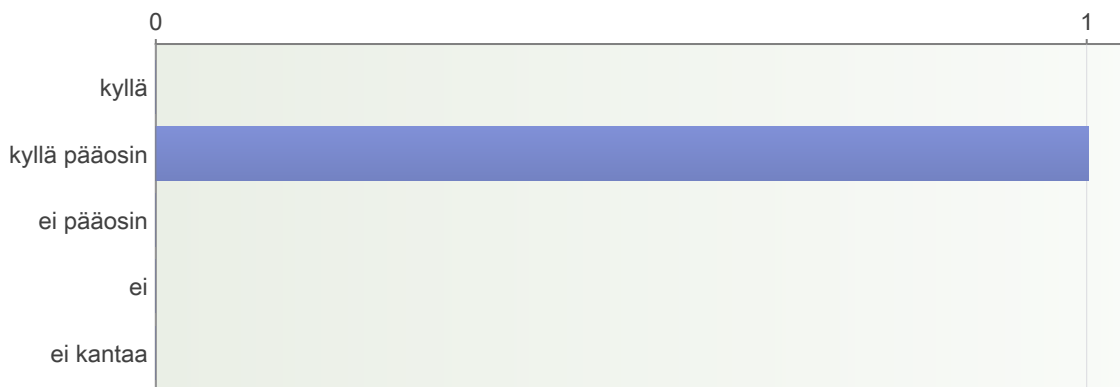
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Rajanveto neuvonnan ja ohjauksen sekä itse palvelun välillä ei ole yksiselitteistä. Toiminta toisaalta pirstaloituu, toisaalta tulee päällekkäisyyksiä ja samojen asioiden tekemistä moneen kertaan ammattilaisresurssien jo nyt ollessa osin liian niukat.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

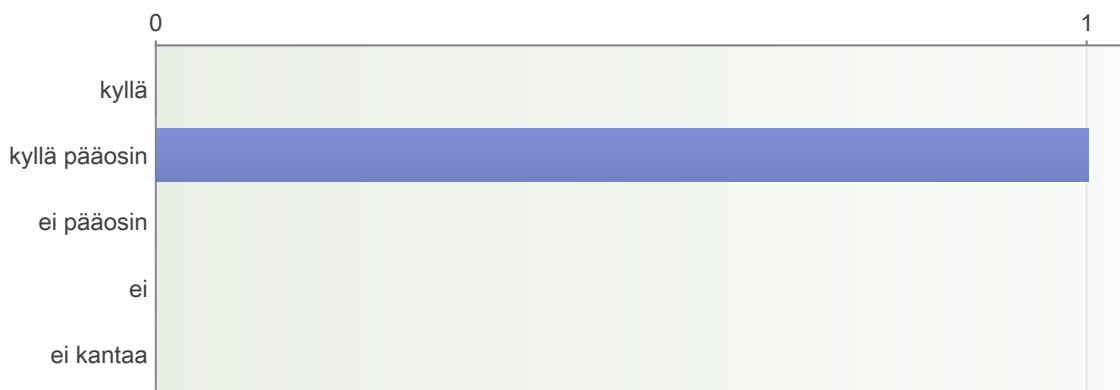
32. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jos maakuntien tekemät päätökset palvelujen tuottamisesta eroavat merkittävästi, saattaa asiakkaiden yhdenvertaisuus vaarantua. Kaikkien asiakkaan valintatilanteiden pohjaksi tarvitaan pikaisesti laajapohjaiset ja helposti ymmärrettävät laatu tiedot eri palveluntuottajilta. Laaturekisterin toimeenpanossa tulee hyödyntää Kelan tietohallintoa.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tietopohja valinnan tueksi puuttuu vielä. Matkakorvauksia ei voida paisuttaa nykyisestä, mikä tulee rajoittamaan valintoja.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

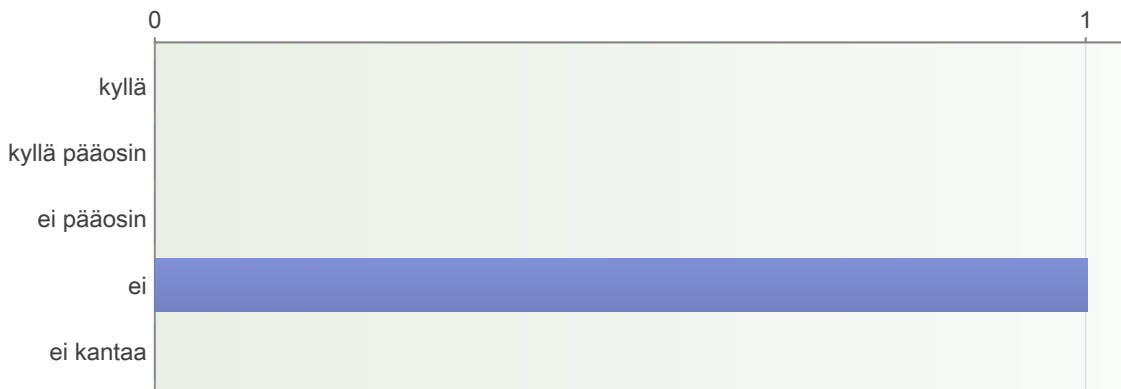
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan tulee voida itse päättää asiakassetelien käytöstä niin, että oman toiminnan suunnittelu, tarkoituksenmukaiset investoinnit sekä esimerkiksi laadukas päivystystoiminta eivät vaarannu. Yksityiskohtaisempaa säätelyä asiakaseteleistä ei tarvita, mikäli maakunnan palvelut saadaan tuotettua kohtuullisessa ajassa. Yksityiskohtaisemman säätelyn ja velvoitelistojen pykäläkohdat tulee poistaa.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

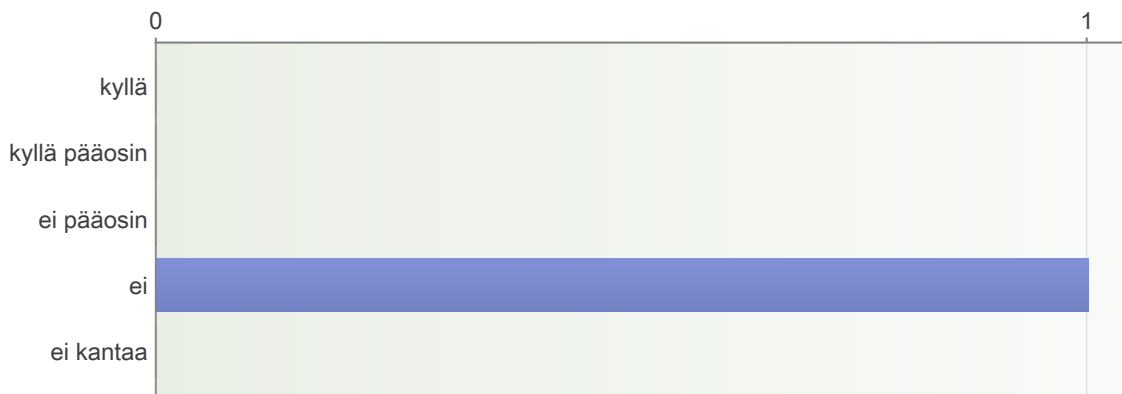
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalle tulee jättää väljempi liikkumavara omaan päätöksentekoon. Myös harvinaisempien sairauksien laadukas erityisosaaminen edellyttää, että ns. rutiininomaisempia potilastapauksia on riittävä volyyymi.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n säätely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

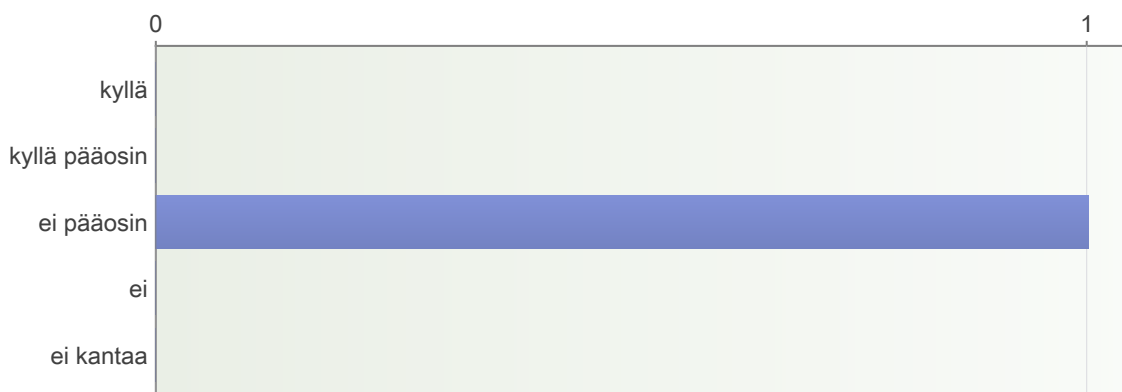
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälä saattaa olennaisesti heikentää laadukkaan ja kustannustehokkaan erikoissairaanhoidon palvelut. Myös kriisi- ja suuronnettomuustilanteiden palvelut on turvattava.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

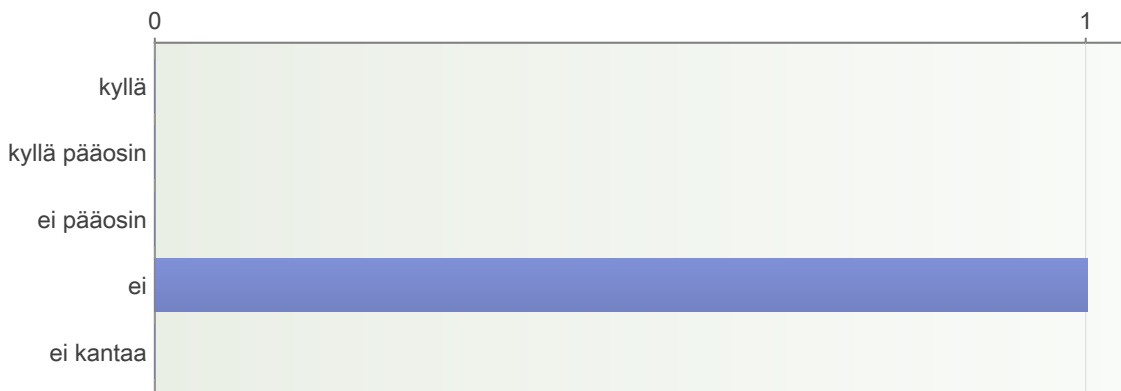
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Osin epäselväksi jää mm asiakkaan oman vastuun rajaaminen, mahdollisten komplikaatioiden hoito sekä ns. lisäpalvelujen ostaminen omalla rahalla tai vakuutuksella. Tietoon perustuvan valinnan laatutekijöiden saatavuus on samoin vielä epäselvää. Asiakasetelien käytön laaja velvoite saattaa heikentää laatua, saatavuutta ja osaamista niiden hoitojen osalta, joita ei setelipalveluina tuotettaisi. Myös pitkäaikaisten seuranta ja tukea vaativien kroonisten sairauksien hoito ja resurssointi saattaisi heikentyä.

43. 11e. Turvaako asiakasetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

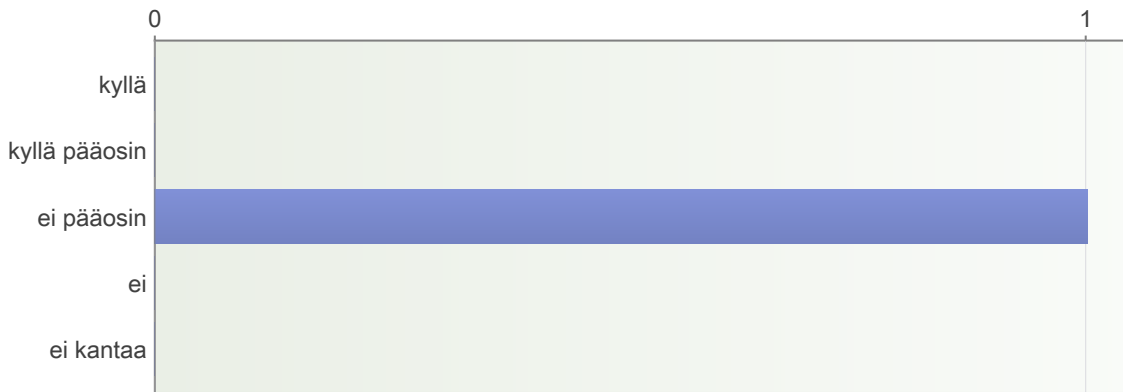
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotettu malli sitoo liikaa maakunnan käsiä ja rajoittaa päätöksentekoa ja toiminnan suunnittelua. Aiheuttaa epävarmuustekijöitä henkilöstölle ja saattaa vaikeuttaa (julkisella sektorilla työskennellen hankitun) erikoisosaamisen pysyvyyttä maakunnan palvelutuotannossa. Maakunnalla tulee myös olla mahdollisuus seurata ja valvoa yksityisen palvelutuottajan työtä ja laatua.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

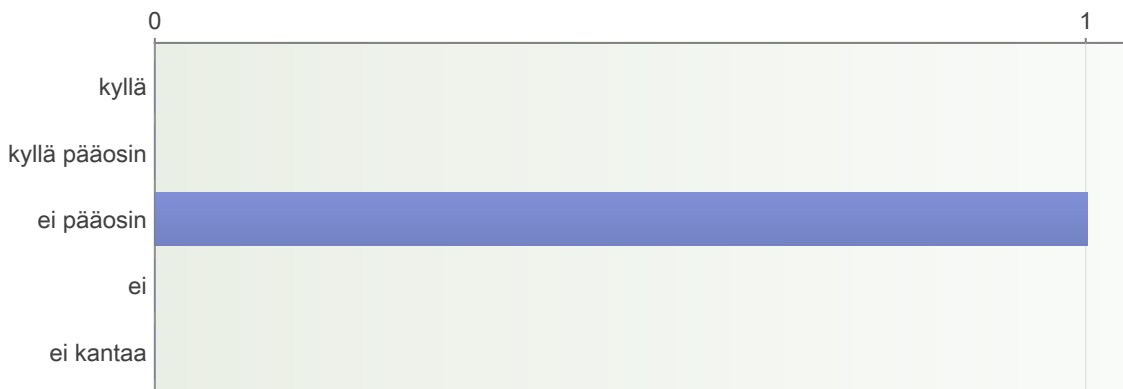
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tässäkin laatu tietojen puute vaikeuttaa valintaa. Epäselväksi jää omavastuun suuruus ja HB:n riittävyys ja kattavuus moniongelmaisen asiakkaan eri palvelutarpeisiin.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

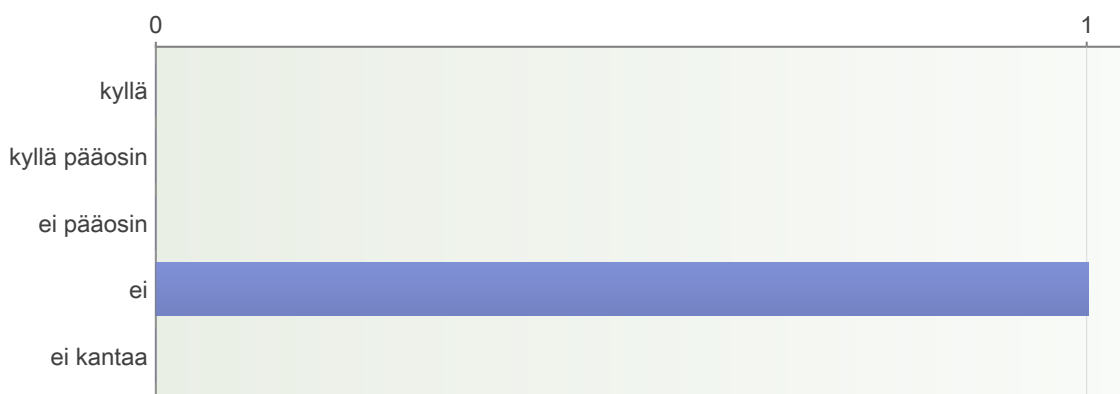
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassuunnitelman laatiminen olisi kriittinen toiminto, jossa monissa tilanteissa tarvittaisiin moniammatillista tiimiä ja erityisosaamista palvelutarpeen ja räätälöityjen hoitomahdollisuuksien hahmottamiseen. Riittävä perehtyminen asiakkaan tilanteeseen suunnitelmaa laadittaessa tarkoittaisi käytännössä osin päällekkäistä työtä palvelun toteuttajan kanssa. Asiakassuunnitelmien laatiminen hoidosta eriytettyinä sitoisi merkittävässä määrin ammattilaisresursseja ja lisäisi hallinnollista työtä.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

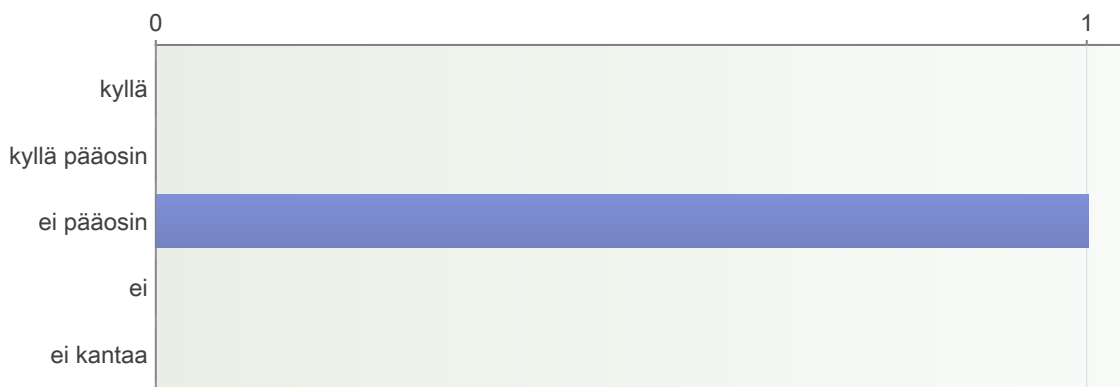
Vastaajien määrä: 1

- Hyväksytyjen palveluntuottajien tulee toimia laaja-alaista yhteiskuntavastuuta noudattaen, ja siitä tulee säätää. Yhteiskuntavastuun tulee minimissään kattaa yksityisillä ja julkisilla toimijoilla ainakin
  - laaja-alaisesti talous- ja verotietojen avoimuus
  - laatutietojen ja jonotietojen avoimuus
  - toiminnan eettisyys
  - vastuullinen henkilöstöpolitiikka kaikille henkilöstöryhmille
  - osallistuminen kaikkien henkilöstöryhmien kouluttamiseen (myös oppilaitoksista tulevat työssäoppijat ja harjoittelijat)
  - osallistuminen kriisi- ja päivystyspalvelujen toteuttamiseen
  - markkinoinnin sisällön eettisyys ja volyymin kohtuullisuusYhtiömuotoisilla, julkista rahoitusta hyödyntävillä yksityisillä toimijoilla laaja-alaisen yhteiskuntavastuun toteuttaminen tulee edellyttää kirjattavaksi yhtiöjärjestykseen.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

52. Vapaamuotoiset huomiot.

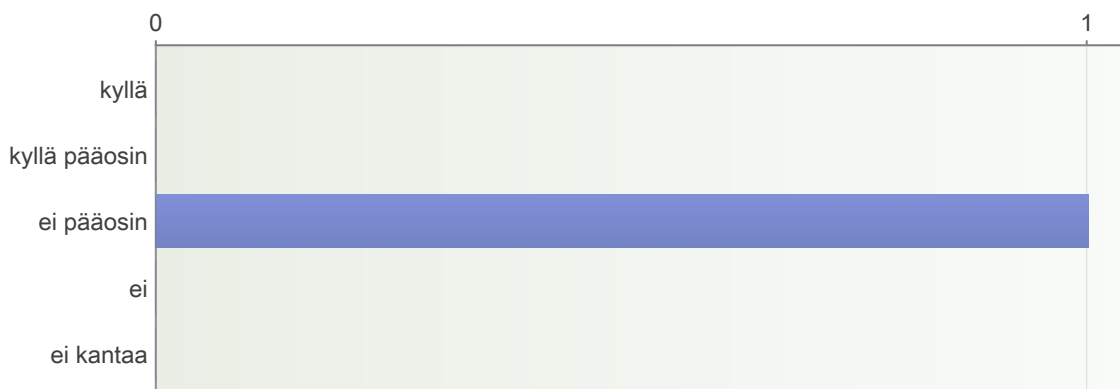
Vastaajien määrä: 1

- Palveluntuottajilta tulisi edellyttää vastuullisuutta toiminnassaan valtakunnallisten pääperiaatteiden ja niiden sääntelyn mukaisesti, kts edellinen kysymys. Maakunnilla tulee olla mahdollisuus alueellisten erityispiirteiden ja -terpeiden huomioimiseen, mutta tietyt kriteerit tulee edellyttää ja valvoa valtakunnallisesti. Luovalla tulee olla tarvittavat resurssit omaan valvontatehtäväänsä.

Mikäli valtio tai maakunnat tiukentavat perustellusti joitakin ehtoja palveluntuottajille, ne eivät saa joutua korvausvaatimuksien kohteeksi palveluntuottajien tai esim. sijoittajien toimesta (vrt. CETA-sopimus).

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

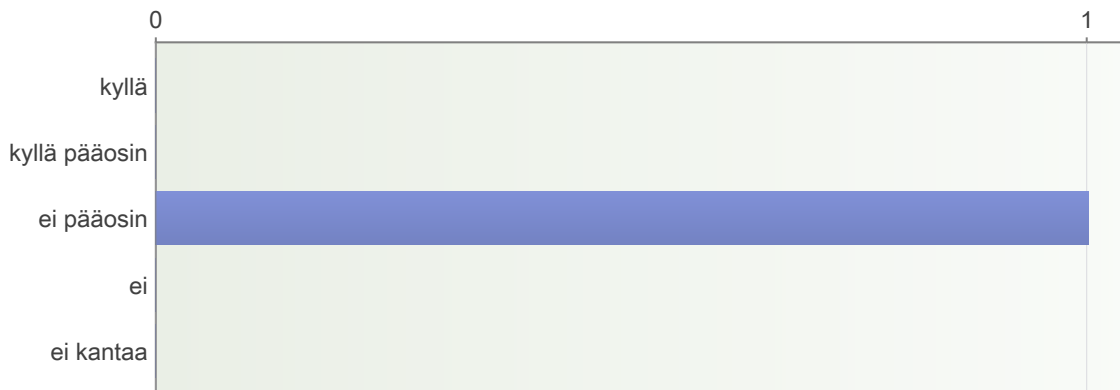
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laadunvarmistus tulisi olla yksityiskohtaisempaa. Maakunnalla tulisi olla mahdollisuus vaikuttaa esim toimipisteiden tarkoituksenmukaiseen ja asiakkaiden tarpeen mukaiseen sijoitteluun.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

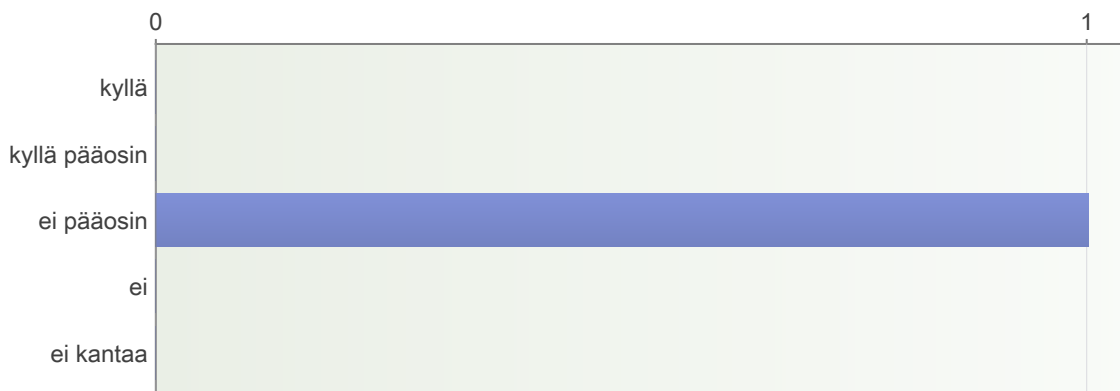
Vastaajien määrä: 1

- Hyväksytyjen palveluntuottajien tulee toimia laaja-alaista yhteiskuntavastuuta noudattaen, ja siitä tulee säätää. Yhteiskuntavastuun tulee minimissään kattaa yksityisillä ja julkisilla toimijoilla ainakin
  - laaja-alaisesti talous- ja verotietojen avoimuus
  - laatutietojen ja jonotietojen avoimuus
  - toiminnan eettisyys
  - vastuullinen henkilöstöpolitiikka kaikille henkilöstöryhmille
  - osallistuminen kaikkien henkilöstöryhmien kouluttamiseen (myös oppilaitoksista tulevat työssäoppijat ja harjoittelijat)
  - osallistuminen kriisi- ja päivystyspalvelujen toteuttamiseen
  - markkinoinnin sisällön eettisyys ja volyymin kohtuullisuusYhtiömuotoisilla, julkista rahoitusta hyödyntävillä yksityisillä toimijoilla laaja-alaisen yhteiskuntavastuun toteuttaminen tulee edellyttää kirjattavaksi yhtiöjärjestykseen.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

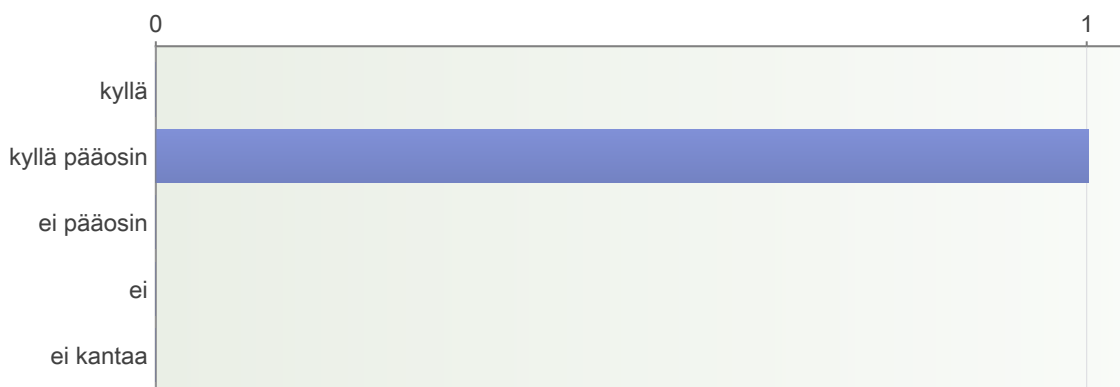
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaisten tarvetekijöiden onnistunut määrittely kiinteässä korvauksessa auttaa pienentämään yli- ja alihoidon sekä "kermankuorinnan" riskiä. Määrittelyn onnistuminen on arvioitavissa kun myös asetusteksti on käytettävissä.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

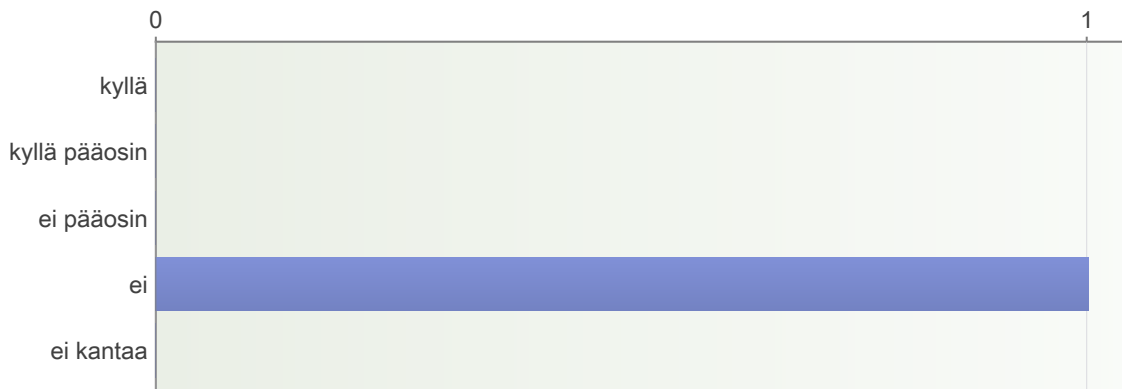
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Korvauseriaatteet vaikuttavat oikeansuuntaisilta. Lopullinen kokonaisuus voidaan arvioida asetustekstien valmistumisen myötä.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

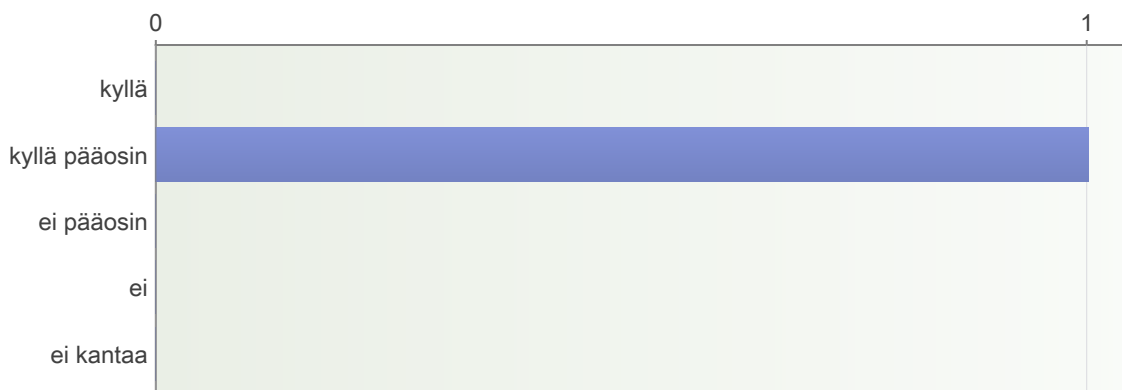
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalle jää aina lopullinen vastuu kokonaisuudesta sekä haastavammista ja moniongelmaisista asiakkaista. Näin ollen maakunta jää lähtökohtaisesti altavastaajan rooliin. Mikäli yksityisten toimijoiden yhteiskuntavastuusta säättäminen jää puuttelliseksi, ero maakunnan tappioksi kasvaa.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

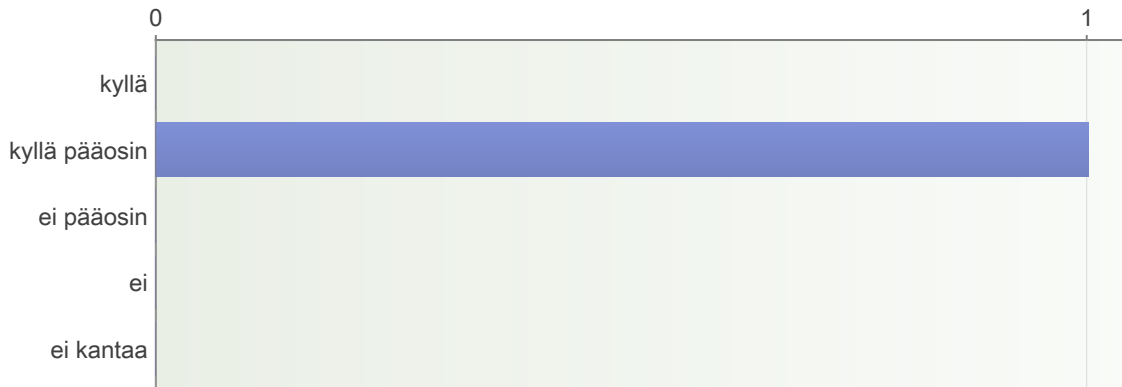
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kilpailu erityisosaamista omaavasta avaintyövoimasta ei saa koitua maakuntatoimijan tappioksi.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

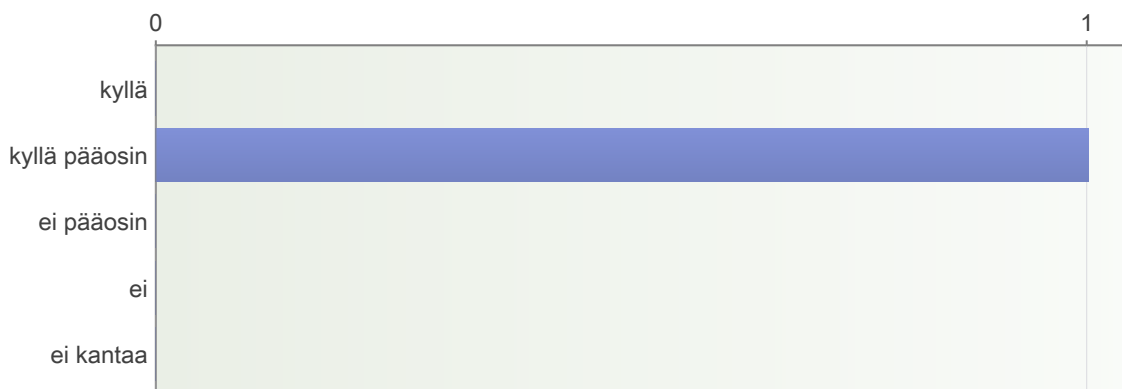
66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tässä on edetty oikeaan suuntaan, mutta riskejä jää yhä.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

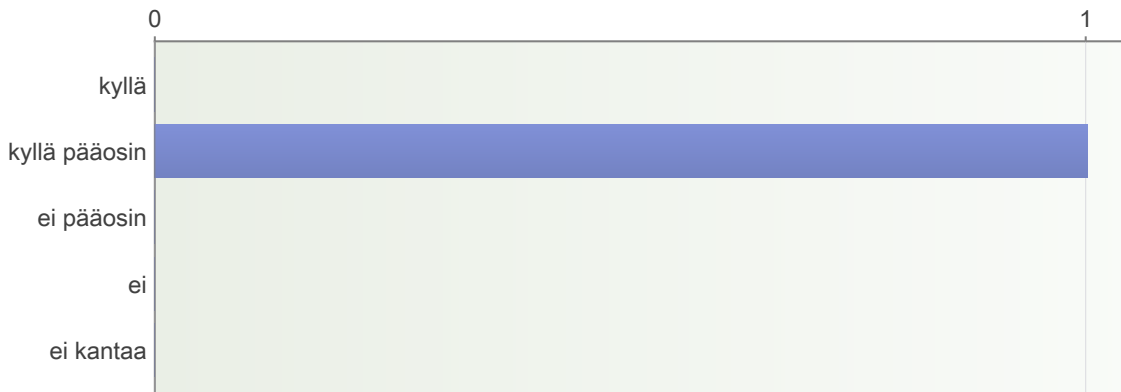
68. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suunhoidon palvelujen toimivuus tulevaisuudessa on erityisen haasteellinen arvioitava esitetyillä malleilla.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

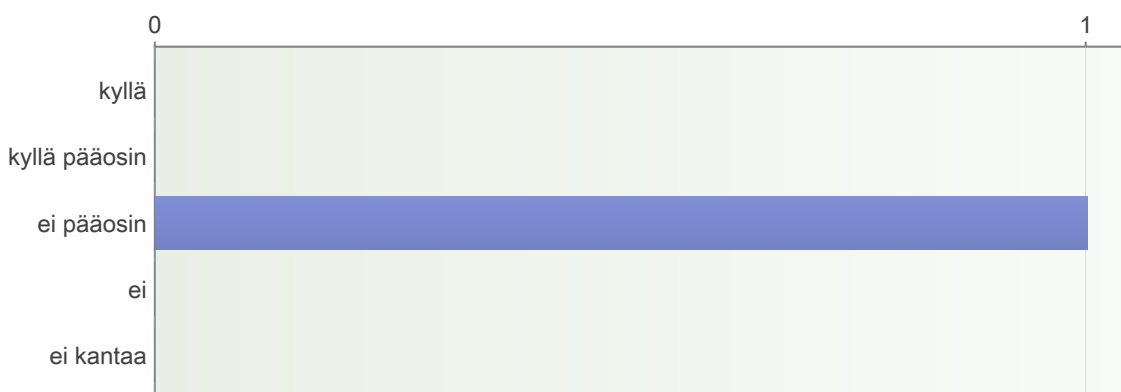
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suurten toimijoiden toimintaedellytykset paranevat vielä nykyisestä, pienten ja osin keskisuurienkin tilanne voi vaikeutua. Tämähän on jo heijastunut niissä kymmenissä yrityskaupoissa, joissa alan pienempiä toimijoita on ostettu ulos.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

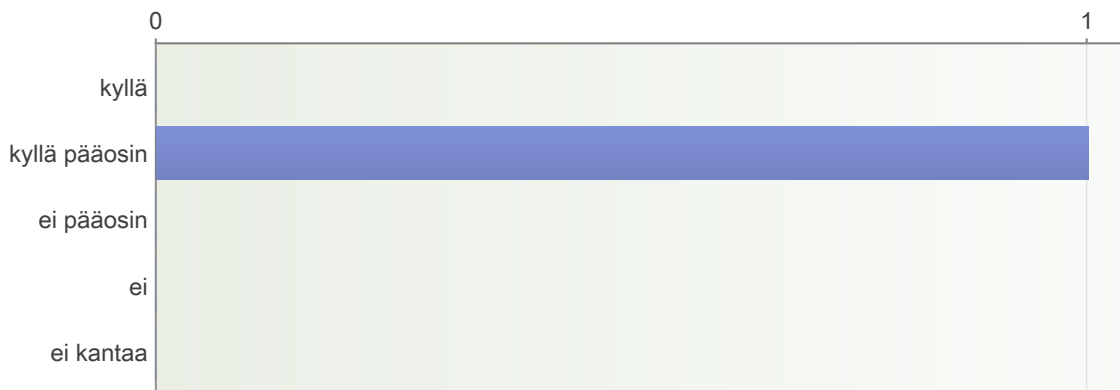
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienet toimijat voivat jatkossa toimia "puskureina" ja alihankkijoina isoille yrityksille. Naisvaltaiset pienyritykset ja ammatinharjoittajat saattavat joutua työskentelemään nykyistä alhaisimmilla ansioilla ja vaikeammilla toimintaedellytyksillä.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiantuntijoiden vaikutusarvioinneille ei valmistelutyössä ole suotu riittävästi tilaa ja huomiota. Ne eivät ole vaikuttaneet päätöksentekoon.
Erytisen huolestuttavaa on se, että henkilöstöarvioinnit ja vaikutukset eri henkilöstöryhmiin ovat jääneet ohuiksi.
Myös tässä kyselyssä ei ole lainkaan valmiita kysymyksiä henkilöstön asemaan liittyen, vaikka jokseenkin kaikilla suunnitelluilla muutoksilla on suoria ja epäsuoria vaikutuksia henkilöstöön (mukaan lukien tukipalvelut).

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Tuen tarve henkilöstölle ja monille asiakasryhmille kasvaa.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Yksityisten toimijoiden yhteiskuntavastuun toteutuminen tulee olemaan yksi avaintekijä uudistuksen onnistumiselle.
Hyväksytyjen palveluntuottajien tulee toimia laaja-alaista yhteiskuntavastuuta noudattaen, ja siitä tulee säätää. Yhteiskuntavastuun tulee minimissään kattaa yksityisillä ja julkisilla toimijoilla ainakin
  - laaja-alaisesti talous- ja verotietojen avoimuus
  - laatutietojen ja jonotietojen avoimuus
  - toiminnan eettisyys
  - vastuullinen henkilöstöpolitiikka kaikille henkilöstöryhmille
  - osallistuminen kaikkien henkilöstöryhmien kouluttamiseen (myös oppilaitoksista tulevat työssäoppijat ja harjoittelijat)
  - osallistuminen kriisi- ja päivystyspalvelujen toteuttamiseen
  - markkinoinnin sisällön eettisyys ja volyymin kohtuullisuusYhtiömuotoisilla, julkista rahoitusta hyödyntävillä yksityisillä toimijoilla laaja-alaisen yhteiskuntavastuun toteuttaminen tulee edellyttää kirjattavaksi yhtiöjärjestykseen.
Kela on toteuttamassa valinnanvapauden tiedonhallintapalveluita sekä valtakunnallista maksuliikennettä tietojärjestelmiä rakentamalla. Kelan valtakunnallista roolia tulisi hyödyntää paljon laajemmin asiakkaan palveluprosessien tukemisessa ja uudistuksen mahdollisuuksien hyödyntämisessä laajamittaisesti. Kelan palvelukanavia ja valtakunnallista organisaatiota tulisi hyödyntää samaten kuin Kelalla olevia asiakastietoja sekä historiatietoja. Myös Kanta-palveluissa olevia sote-tietoja tulisi paremmin jatkossa hyödyntää. Näiden asioiden tulisi näkyä lausunnolla olevasta hallituksen esitysluonnoksesta.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.